

**Обща картина на състоянието на
„преводаческия бизнес“ у нас
(29.08.2014)**

Години наред преводаческата дейност у нас не се развива от преводачи, а от мениджъри на агенции, наречени "преводачески". На трудов договор в тези агенции са назначени по един-двама офис мениджъри и в най-добрия случай още толкова преводачи. Въпреки това, много обикновени хора смятат, че това са компании с голям личен състав. Самите собственици на тези "компании" имат високо самочувствие, че са големи работодатели на преводачи.

По този повод публикувах два постинга във форума към петицията против новите изисквания...

Ако агенциите се смятат за работодатели на преводачи, с които нямат сключен трудов договор, значи прикриват трудови правоотношения с други договори (ако изобщо сключват такива)⁸⁷. Вероятно над 90% от преводачите, които работят "за" или "към" агенции, нямат трудови договори с агенциите. Нали преди да се появят "новите изисквания" на Младенов имаше слухове, че щяло да има изискване за назначаване на трудов договор на всички преводачи, които работят "за" дадена агенция. Тогава се нададе страшен вой и това изискване отпадна. Но това не реши

87 Вж. Приложение 35 „Трудов договор и граждански договор“

въпроса с отношенията между агенциите и преводачите, работещи без трудови договори с агенциите.

Но независимо дали агенциите внасят или не внасят осигуровки върху сумите, които плащат на такъв тип преводачи, тези преводачи НЕ СА РЕСУРС на агенциите, т. е. не са техни работници или служители. Дали агенциите си изпълняват задълженията към НАП, не ме засяга. Обаче ме засяга това, че те мамят клиентите и се представят пред тях като големи фирми с много преводачи, обикновено на 30 - 50 или "всички" езици. По този начин ми отнемат мои потенциални клиенти, които не биха отишли при тях, ако знаеха, че агенциите всъщност не разполагат със свои преводачи на моя език. Щяха да дойдат при мен, защото имам достатъчно интернет покритие.

Всъщност агенциите нарушават чл. чл. 29-33 от ЗЗД чрез нелоялна конкуренция, заблуждаваща реклама и "...въвеждането в заблуждение относно съществени свойства на стоките или услугите или относно начина на използване на стоките или предоставяне на услугите чрез твърдение на неверни сведения или чрез изопачаване на факти" (чл. 31 от ЗЗК).⁸⁸

88 Вж. Приложение 33 „Включвам се в дискусията „Свободната конкуренция между преводачите и

За съжаление, и външно, и сертифициращите фирми си затварят очите пред печалния факт, че агенциите за преводи у нас НЯМАТ ПЕРСОНАЛ, с който да извършват преводаческата си дейност. Освен това, преводаческата дейност като общо понятие може да съществува, но реално преводите от/на всеки отделен език са отделна дейност. Не може един преводач на английски да превежда на китайски, ако не е подготвен на съответното ниво, т.е. ако не е преводач и на китайски. Сравнително рядко обаче преводачите са специалисти по два или повече чужди езика, въпреки дилетантските писания на журналисти, в които преводачите биват наричани "полиглоти".

Общата картина на състоянието на "преводаческия бизнес" у нас е направо карикатурна. Външно "регулира" бизнеса с правилник от 1958, "който е остарял и е неприложим" (Годишен доклад на Омбудсмана за 2013)⁸⁹ и който, според писмо № 2711/28.03.2013 г. на Министерски съвет, "няма законово основание за издаване и не съответства на разпоредбите на Закона за нормативните актове".⁹⁰ Агенциите се гордеят с един привиден

фирмите""

89 Вж. Приложение 36 „Из „Годишен доклад на Омбудсмана на РБ за 2013, представен на 15.04.2014""

90 Вж. Приложение 37 „Писмо от МС № 2711/12 от

договор с външно, който те издигат до ранг на "лиценз", а всъщност този договор няма дори законово основание (защото то е незаконосъобразният правилник) и е привиден (т.е. нищожен).

Обаче въпреки унищожителната критика, на която Комисията за защита на конкуренцията подложи правилника, въпросната комисия си въобрази, че преводачите, които нямат агенции, са преводачи, "които упражняват свободната професия на преводач".⁹¹ Явно КЗК не е наясно, че освен преводачи с агенции има предимно несамоосигуряващи се преводачи, които имат някаква друга работа по трудов договор, а като преводачи работят на черно за агенциите.

При това положение, желаещите да бъдат преводачи са малко на брой и бързо се отказват от тази професия, която на практика се поддържа от ентузиастични, мазохистични и една шепа професионалисти. Необходимо е да стане чудо, за да се превърне професията преводач в наистина уважавана и привлекателна професия.

28.03.2013"

91 <http://reg.cpc.bg/Dossier.aspx?DossID=300045583>